

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 13P/182/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4320202613
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Bezáková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2020:4320202613.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou Mgr. Zuzanou Bezákovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú E. A., nar. XX.X.XXXX, t.č. umiestnenú v T. pre deti a rodiny Y., zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra pracovisko Zlaté Moravce, Sládkovičova 3, Zlaté Moravce, dieťa rodičov: A. A., nar. XX.X.XXXX, bytom A. pri I., Športová XX a X. A., nar. XX.X.XXXX, bytom G., o návrhu navrhovateľky: K. D., nar. XX.X.XXXX, bytom I. - A. T., G. XX, o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, za účasti Okresného prokurátora v Nitre, takto

rozhodol:

Súd ruší ústavnú starostlivosť nad maloletou E. A., nar. XX.XX.XXXX, ktorá bola nariadená rozsudkom Okresného súdu Levice 6P/22/2018-28 zo dňa 13.06.2018.

Súd z v e r u j e maloletú E. A., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky K. D., nar. XX.XX.XXXX a rodičov z a v ä z u j e prispievať na výživu maloletej E. A. sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nepľnoleté dieťa určenej podľa osobitného zákona mesačne, každého rodiča jednotlivo, ktoré výživné sú rodičia povinní platiť na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Navrhovateľka je p o v i n n á vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach.

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľka, sestra mal. dieťaťa K. D., nar. XX.XX.XXXX sa návrhom doručeným Okresnému súdu Levice dňa 20.04.2020 domáhala, aby súd mal. E., nar. XX.XX.XXXX zveril do jej náhradnej osobnej starostlivosti (ďalej len NOS) a zároveň žiadala, aby súd zrušil ústavnú starostlivosť u mal. E. nariadenú rozsudkom Okresného súdu Levice sp.zn. 6P/22/2018 zo dňa 13.06.2018. Svoj návrh odôvodnila tým, že počas maloletosti bola navrhovateľka v CDR spolu s mal. E. a sestrami B. a S.. Navrhovateľka žije so svojim manželom a starajú sa o mal. A., nar. XX.X.XXXX. Mal. E. chodila do domácnosti navrhovateľky na krátkodobé pobyty, víkendy, sviatky a prázdniny. Majú vytvorený kladný citový vzťah a chce zabezpečiť starostlivosť o svoju maloletú sestru. V podanom návrhu súčasne žiadala, aby súd neodkladným opatrením dočasne odovzdal mal. dieťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti. (1)

Okresný súd Levice o podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol uznesením č.k. 6P/52/2020-10 zo dňa 24.04.2020, ktorým podaný návrh zamietol. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 20.05.2020. Uznesením 6P/52/2020-40 zo dňa 17.06.2020 Okresný súd Levice preniesol miestnu príslušnosť na konanie na Okresný súd Nitra. (2)

Na súdom stanovený termín pojednávania sa nedostavili rodičia maloletého dieťaťa, ktorí mali vykázané doručenie predvolania na pojednávanie s poukazom na ustanovenie §111 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP). Súd podľa ustanovenia § 31 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) pokračoval v konaní bez prítomnosti rodičov. (3)

Navrhovateľka ako účastníčka konania na pojednávaní uviedla, že návrh na zverenie mal. E. do jej NOS podala z dôvodu, že maloletá je jej sestra, nechce, aby bola v detskom domove, chce, aby vyrastala s ňou v jej rodine. Od 4/2020 je maloletá u nej na pobyte, trávila u nej aj víkendy aj letné prázdniny. Nemá žiadne problémy čo sa týka starostlivosti o ňu, je poslušná rešpektuje ju, pomáha jej v domácnosti. S rodičmi nie sú v žiadnom kontakte, ani jeden neprejavuje o mal. E. žiaden záujem. A. E. navštevuje 2. ročník SOU internátneho v Novej Vsi nad Žitavou. Do školy chodí riadne, nemá vymeškané hodiny. Do školy dochádza denne. Dňa 10.03.2018 navrhovateľka uzatvorila manželstvo s A. D.. Z manželstva pochádzajú dve mal. deti A. nar. XX.XX.XXXX a D. nar. XX.XX.XXXX. Je na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok 270 eur mesačne a PnD. Manžel je zamestnaný s príjmom cca 850 eur mesačne. Žijú v rodinnom dome, spolu so svokrom. Rodinný dom patrí tete manžela. Vie maloletej zabezpečiť starostlivosť v ich domácnosti. Manžel súhlasí so zverením mal. do jej NOS. (4)

Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že súhlasí so zverením maloletého dieťaťa do NOS navrhovateľky. Sociálnym šetrením pomerov neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti o maloletú, v rodine navrhovateľky sú vytvorené vhodné podmienky. Sama maloletá sa vyjadrila, že chce zostať v starostlivosti navrhovateľky. Rodičom navrhol minimálne zákonné výživné. (5)

Zástupkyňa Okresného prokurátora v Nitre na pojednávaní uviedla, že po konzultácii s CDR Žitavce po oboznámení sa s vykonanými dôkazmi navrhuje návrhu navrhovateľky vyhovieť a rodičom určiť minimálne zákonné výživné. (6)

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s obsahom návrhu zo dňa 20.4.2020 a s obsahom nasledujúcich listinných dôkazov: správa o pobyte mal. dieťaťa v CDR Žitavce zo dňa 4.8.2020, správa z UPSVR zo šetrenia v rodine a z pohovoru s mal. E. zo dňa 11.08.2020, sobášny list navrhovateľky, písomný súhlas manžela navrhovateľky so zverením mal. do NOS, pripojený spis Okresného súdu Levice 6P/22/2018 a z neho rozhodnutie zo dňa 13.06.2018 a zistil tento skutočný a právny stav: (7)

Maloletá E. A., nar. XX.XX.XXXX je dieťaťom matky A. A., nar. XX.X.XXXX a otca X. A., nar. XX.X.XXXX. Okresný súd Levice rozsudkom č.k. 6P/22/2018-28 zo dňa 13.06.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 29.07.2018, nariadil u maloletej ústavnú starostlivosť, ktorá sa vykonáva v Centre pre deti a rodiny Y.. V predmetnom rozhodnutí súd každému z rodičov uložil povinnosť prispievať na výživu mal. dieťaťa sumou zodpovedajúcou 30 % aktuálneho životného minima na maloleté nezaopatrené dieťa na účet Centra pre deti a rodiny Y.. (8)

Zo správy CDR Y. súd zistil, že po prijatí maloletej do CDR jej adaptácia prebehla bez problémov, maloletá mala slušné správanie, authority rešpektovala. Navštevovala 2. Ročník Odborného učilišťa internátneho v Novej vsi nad Žitavou s dobrým prospechom a bezproblémovou dochádzkou. Bola v pravidelnom telefonickom kontakte s navrhovateľkou na ktorú je veľmi citovo naviazaná, navrhovateľka ju v zariadení pravidelne navštevovala. U navrhovateľky trávila víkendy aj prázdninové pobyty. Po zavedení sprísnených opatrení z dôvodu šírenia nákazy Covid 19 sa so sestrou maloletá nemohla stretávať, bola plačlivá. Toto obdobie veľmi ťažko znášala. Rodičia sa o maloletú nezaujímali žiadnym spôsobom. (9)

Sociálnym šetrením pomerov u navrhovateľky bolo zistené, že rodina navrhovateľky býva v trojizbovom rodinnom dome so sociálnym zariadením. V domácnosti žijú navrhovateľka s manželom a maloletými deťmi a otec manžela navrhovateľky. Maloletá má k dispozícii izbu, ktorá je riadne zariadená a má dostatok ošatenia. Navrhovateľka s manželom uhrádza poplatok z vodu 20 eur mesačne a poplatok za plyn 150 eur mesačne. Nielen manžel ale aj svokor navrhovateľky súhlasia so zverením maloletej E. do NOS navrhovateľky. Navrhovateľka je na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok 270 eur mesačne a prídavky na dve maloleté deti D. - maloletý A. nar. XX.XX.XXXX a maloletá D. nar. XX.XX.XXXX. Manžel navrhovateľky je zamestnaný s príjmom 850 eur mesačne netto. Počas šetrenia pomerov bol zrealizovaný aj pohovor s maloletou E., ktorá uviedla že v domácnosti navrhovateľky sa cíti dobre, chce tam zostať. Rodine pomáha s upratovaním ale aj s varením. Sestru rešpektuje, nikde

nechodí zdržiava sa doma. S matkou je v kontakte len prostredníctvom sms správ, nevie kde sa rodičia zdržujú. (10)

Rodičia maloletého dieťa sa aktuálne nachádzajú na neznámom mieste. (11)

Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. (ďalej len Zákon o rodine) súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené. (12)

Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená. (13)

Podľa § 45 odsek 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z., ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. (14)

Podľa § 45 odsek 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. (15)

Podľa § 45 odsek 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. (16)

Podľa § 45 odsek 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. (17)

Podľa § 45 odsek 5 Zákona o rodine, na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33. (18)

Podľa § 45 odsek 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. (19)

Podľa § 45 odsek 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. (20)

Podľa § 45 odsek 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. (21)

Podľa § 45 odsek 9 Zákona o rodine, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa. (22)

Podľa § 62 odsek 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (23)

Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. (24)

Podľa § 62 odsek 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.13) (25)

Podľa § 76 odsek 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. (26)

Podľa § 81 odsek 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. (27)

Podľa § 52 Zákona č. 161/2015 Z.z. CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. (28)

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľky na zverenie maloletého dieťaťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti bol podaný dôvodne. Zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti inej osoby ako rodiča možno v prípade, ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečovať osobnú starostlivosť o dieťa a ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa. Rodičia maloletej neprejavujú žiaden záujem o osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, vyživovaciu povinnosť k dieťaťu si neplnia, nie sú s ním v žiadnom kontakte, aktuálne nie je známe ani miesto ich pobytu. Nad maloletou bola nariadená ústavná starostlivosť. (29)

Pri rozhodovaní súd zohľadnil najlepší záujem maloletého dieťaťa s poukazom ustanovenia čl. 5 Základných zásad Zákona o rodine ako aj článok 3 Dohovoru o právach dieťaťa (záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi). Zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke je aktuálne plne v súlade so záujmami maloletého dieťaťa. Navrhovateľka ako osoba blízka maloletej - sestra prejavila záujem o zabezpečovanie starostlivosti o dieťa, spĺňa zákonom stanovené kritériá (§ 45 ods. 1 Zákona o rodine) pre zverenie maloletého dieťaťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Starostlivosť o maloleté dieťa je zo strany navrhovateľky zabezpečovaná riadne, sociálnym šetrením pomerov neboli zistené žiadne nedostatky. Manžel navrhovateľky súhlasí so zverením maloletej do starostlivosti navrhovateľky. Samo maloleté dieťa vyjadrilo svoje želanie zostať v starostlivosti navrhovateľky. Súd preto zveril maloletú E. A. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorej vymedzil práva a povinnosti vyplývajúce z nariadenej náhradnej osobnej starostlivosti (30)

Súd zároveň zrušil ústavnú starostlivosť nad maloletou s poukazom na ustanovenie § 55 ods. 3 Zákona o rodine, nakoľko je možné dieťa umiestniť do NOS, umiestnenie maloletého dieťaťa do NOS je jednoznačne v záujme maloletého dieťaťa, ktoré môže naďalej vyrastať v rodinnom prostredí a nie je preto potrebné pokračovať v starostlivosti v zariadení na výkon rozhodnutia súdu. (31)

Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti nezaniká a preto súd s poukazom na ustanovenie § 81 ods. 1 Zákona o rodine upravil rozsah vyživovacej povinnosti rodičom a zaviazal ich povinnosťou prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne, čo v súčasnosti predstavuje 29,42 eura mesačne, ktoré sú rodičia povinní platiť každý jednotlivito vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku. Pri určení vyživovacej povinnosti súd vychádzal z ustanovenia § 62 ods. 3 Zákona o rodine, že každý rodič je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery. (32)

O trovách konania súd rozhodol podľa §52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. (33)

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona.